

Ceturtdiena, 2012. gada 19. janvāris

Lauksaimniecības ražošanas resursu piegādes ķēde

P7_TA(2012)0011

Eiropas Parlamenta 2012. gada 19. janvāra rezolūcija par lauksaimniecības ražošanas resursu piegādes ķēdi — struktūra un sekas (2011/2114(INI))

(2013/C 227 E/02)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā 2011. gada 23. jūnija rezolūciju par KLP 2020. gada perspektīvā: kā risināt nākotnē paredzamās ar pārtiku, dabas resursiem un teritoriālajiem aspektiem saistītās problēmas ⁽¹⁾,
- ņemot vērā 2010. gada 7. septembra rezolūciju par taisnīgiem ienākumiem lauksaimniekiem: labāku pārtikas apgādes ķēdes darbību Eiropā ⁽²⁾,
- ņemot vērā 2011. gada 18. janvāra rezolūciju par lauksaimniecības atzīšanu par stratēģiski svarīgu nozari pārtikas nodrošinātībā ⁽³⁾,
- ņemot vērā 2011. gada 8. marta rezolūciju par ieilgušās olbaltumvielu deficīta problēmas iespējamiem risinājumiem Eiropas Savienībā ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā ESAO 2011. gada maija provizorisko ziņojumu „Zaļās izaugsmes stratēģija attiecībā uz pārtiku un lauksaimniecību” ⁽⁵⁾,
- ņemot vērā Eurostat datus par lauksaimnieciskās ražošanas līdzekļu cenu indeksiem (ražošanas resursu izmaksas) un lauksaimniecības produktu cenu indeksiem (ražojumu cenas) ⁽⁶⁾,
- ņemot vērā LESD 349. pantu, kurā noteikts īpašs režīms visattālākajiem reģioniem,
- ņemot vērā Eiropas Komisijas Lauksaimniecības zinātniskās pētniecības pastāvīgās komitejas (LZPPK) 3. prognozi „Ilgtspējīgs pārtikas patēriņš un ražošana ierobežotu resursu apstākļos” (2011. gada februāris) ⁽⁷⁾,
- ņemot vērā „Globālo ziņojumu — lauksaimniecība krustcelēs”, kas sagatavots Lauksaimniecības zināšanu, zinātnes un tehnoloģiju starptautiskā novērtējuma attīstības jomā (IAASTD) ietvaros,
- ņemot vērā Kopīgā pētniecības centra (KPC) 2008. gada ziņojumu „Zemu investīciju lauksaimniecības sistēmas: iespēja attīstīt ilgtspējīgu lauksaimniecību” ⁽⁸⁾,
- ņemot vērā KPC 2007. gada ziņojumu „Modernās biotehnoloģijas ietekme, iespējas un problēmas Eiropā”,
- ņemot vērā KPC 2010. gada ziņojumu „ĢMO analīzes standartmetožu apkopojums”,
- ņemot vērā KPC 2010. gada ziņojumu „ES mērķa biodeģvielas jomā ietekme uz lauksaimniecības tirgiem un zemes izmantojumu — salīdzinošs modelēšanas novērtējums”,

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2011)0297.

⁽²⁾ OV C 308 E, 20.10.2011., 22. lpp.

⁽³⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2011)0006.

⁽⁴⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2011)0084.

⁽⁵⁾ <http://www.oecd.org/dataoecd/38/10/48224529.pdf>.

⁽⁶⁾ http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/search_database.

⁽⁷⁾ <http://ec.europa.eu/research/agriculture/conference/pdf/feg3-report-web-version.pdf>.

⁽⁸⁾ http://agrienv.jrc.ec.europa.eu/publications/pdfs/LIFS_final.pdf.

Ceturtdiena, 2012. gada 19. janvāris

- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 21. oktobra Direktīvu 2009/128/EK, ar kuru nosaka Kopienas sistēmu pesticīdu ilgtspējīgas lietošanas nodrošināšanai ⁽¹⁾,
 - ņemot vērā 2011. gada 12. oktobrī iesniegtos Komisijas likumdošanas priekšlikumus par KLP reformu (COM(2011)0625, COM(2011)0627, COM(2011)0628, COM(2011)0629, COM(2011)0630, COM(2011)0631) un priekšlikumu par vienotas, kopīgas tirgus organizācijas regulu,
 - ņemot vērā Reglamenta 48. pantu,
 - ņemot vērā Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas ziņojumu (A7-0421/2011),
- A. tā kā lauksaimniecības preču un lauku saimniecību ražošanas resursu cenu lielā nestabilitāte ir palielinājusi nedrošību par lauku saimniecību ieņēmumiem un lauksaimnieku ilgtermiņa ieguldījumiem, it īpaši izolētos reģionos, kalnu reģionos, salu reģionos un visattālākajos reģionos, kuriem attāluma un izolācijas faktors ir saistīts ar lielām papildu izmaksām, negatīvi ietekmējot šo reģionu lauksaimnieku ienākumus;
- B. tā kā saskaņā ar *Eurostat* datiem ES lauksaimnieku kopējās ražošanas resursu izmaksas laika posmā no 2000. līdz 2010. gadam ir vidēji pieaugušas par gandrīz 40 %, savukārt saimniecību cenu vidējais pieaugums ir bijis mazāks par 25 %; tā kā ražošanas resursu izmaksu pieaugums minētajā desmitgadē sasniedza 60 % attiecībā uz enerģiju un smērvielām, gandrīz 80 % attiecībā uz sintētiskajiem mēslošanas līdzekļiem un augsnes ielabotājiem, vairāk nekā 30 % attiecībā uz lopbarību, aptuveni 36 % attiecībā uz tehniku un citu aprīkojumu, gandrīz 30 % attiecībā uz sēklām un stādāmo materiālu un gandrīz 13 % attiecībā uz augu aizsardzības līdzekļiem, uzsverot vajadzību vienkāršot lauksaimnieku piekļuvi lētākiem ražošanas resursiem, it īpaši pasaules tirgū;
- C. tā kā augstākas pārtikas cenas automātiski nenozīmē lielākus ienākumus lauku saimniecībām, galvenokārt ņemot vērā to, cik ātri palielinās lauksaimniecības resursu izmaksas, kā arī aizvien lielākās atšķirības starp ražošanas izmaksām un patēriņa cenām;
- D. tā kā ir paaugstinājušās ražošanas izmaksas un tās ir grūti absorbēt pārtikas piegādes ķēdes posmos, un īstermiņā var tikt apdraudēta gan atsevišķu uzņēmumu dzīvotspēja, gan ražošanas struktūra atsevišķās dalībvalstīs, kas savukārt var pasliktināt tirdzniecības bilanci attiecībā uz importu un atkarību no nestabiliem ārējiem tirgiem;
- E. tā kā arī patērētājs patlaban atrodas neizdevīgā situācijā, jo ražotāji nespēj panākt, lai ražošanas faktoru strauji pieaugošās izmaksas segtu lielie mazumtirgotāji, kuri savukārt liek šīs izmaksas segt patērētājam, paši gūstot ievērojamu peļņu;
- F. tā kā ir paredzams, ka ražošanas resursu cenas turpinās palielināties sakarā ar izejvielu nepietiekamību, jaunās tirgus ekonomikas valstu pieaugošo pieprasījumu pēc pārtikas un politiku, kuras dēļ ES lauksaimniekiem ir apgrūtināta piekļuve lētākai lopbarībai, kas pieejama pasaules tirgū;
- G. tā kā pārtikas ražošanu var sistemātiski mazināt vairāki faktori, tostarp kaitēkļu un slimību ietekme, dabas resursu pieejamība un dabas katastrofas;
- H. tā kā ES lauksaimniecība pašlaik ir lielā mērā atkarīga no ražošanas resursu importa — galvenokārt fosilā kurināmā, kā arī nepietiekami izplatītu lopbarības un augsnes uzlabošanas minerālvielu, piemēram, fosfāta, importa — un tāpēc ir neaizsargāta pret cenu paaugstināšanos; tā kā tas ir radījis nopietnas bažas par ES lauksaimnieku konkurētspēju, jo īpaši lopkopības nozarē;
- I. tā kā pašreizējās cenu svārstības notiek gan Eiropas, gan pasaules mērogā un ir jārod konkrēts Kopienas līmeņa risinājums attiecībā uz lauksaimniecības pārtikas ķēdi, ņemot vērā tās stratēģisko nozīmi Savienībā, un rīcība ir jāsaskaņo jau G-20 līmenī;

(1) OV L 309, 24.11.2009., 71. lpp.

Ceturtdiena, 2012. gada 19. janvāris

- J. tā kā ES kļūst atkarīgāka no ražošanas faktoriem, kas vajadzīgi, lai Eiropā saglabātu lauksaimniecību; tā kā tādēļ ir jāaicina steidzami rīkoties, lai mazinātu šo atkarību ar ieguldījumu un politiska līmeņa lēmumu palīdzību, tādējādi nodrošinot lielāku pārtikas produktu pietiekamību Eiropas Savienībā;
- K. tā kā ES lielā mērā ir atkarīga no fosilo degvielu importa; tā kā resursu efektivitātes palielināšana ir stratēģijas „Eiropa 2020” un Komisijas vadlīniju „Resursu ziņā efektīva Eiropa” prioritāte;
- L. tā kā lauksaimnieciskā ražošana ES galvenokārt ir atkarīga no naftas cenas un pārtikas piegādes ķēde lielā mērā ir atkarīga no tā, vai naftas pārstrādes produkti ir pieejami un cenu ziņā izdevīgi; tā kā ir paredzams, ka naftas ieguve pasaulē sāks samazināties vidēji par 2–3 % gadā;
- M. tā kā jēlnaftas cenas paaugstināšanās ir cieši saistīta ar lauksaimnieciskās ražošanas resursu izmaksu palielināšanos, tādējādi veidojot enerģijas, barības un mēslojuma cenas palielinājumu, kas ietekmē pārtikas ražošanu pasaules mērogā;
- N. tā kā lauksaimniecībā izmantojamā mēslojuma ražošana ir pilnībā atkarīga no fosfātiežu piedāvājuma; tā kā to preču cena 2007./2008. gadā palielinājās par 800 % un to krājumi varētu sasniegt maksimālo robežu 2033.–2035. gadā, kad tie sāks strauji sarukt;
- O. tā kā jo īpaši lopkopības nozarē cenu pieaugumu izraisa arī stingrākas fitosanitārās, dzīvnieku labturības, higiēnas un pārtikas nekaitīguma prasības, kā rezultātā turpina samazināties Eiropas ražotāju konkurētspēja salīdzinājumā ar trešo valstu ražotājiem, kuriem nav jāievēro šīs stingrās prasības;
- P. tā kā ES ir noteikusi augstus standartus attiecībā uz pārtikas nekaitīgumu un cilvēku veselības un vides aizsardzību, kas laika un izmaksu ziņā ietekmē jaunas prakses un instrumentu izstrādi gan pārtikas ķēdes sākumā, gan beigu posmā;
- Q. tā kā patērētāji, samazinoties viņu pirktspējai, aizvien vairāk izvēlas produktus, kuru kvalitātes un drošības standarti ir zemāki nekā ES ražotiem produktiem un kuri nav izsekojami, it īpaši attiecībā uz gaļu;
- R. tā kā vidēji 42 % no visas ūdensapgādes Eiropā tiek izmantoti lauksaimniecībā (Grieķijā — 88 %, Spānijā — 72 %, Portugālē — 59 %) un tā kā apūdeņošanas, ūdens novadīšanas mitrzemju reģionos un drenāžas izmaksas ir palielinājušās, lai padarītu apūdeņošanas tehnoloģijas efektīvākas, un tā kā daļa no lauksaimniecībā izmantotā ūdens nokļūst atpakaļ dabiskajā ūdens ciklā;
- S. tā kā lauksaimniecības zemes cena un zemes nomas maksa tieši ietekmē lauksaimniecības dzīvotspēju un jaunu saimniecību spēju sākt lauksaimniecisko darbību;
- T. tā kā lauku saimniecību ražošanas resursu piegādātāju tirgus koncentrācija ir ļoti augsta, proti, seši uzņēmumi kontrolē gandrīz 75 % no agroķīmijas tirgus un trīs uzņēmumi kontrolē vairāk nekā 45 % no sēkļu tirgus; tā kā šī koncentrācija veicina augsto cenu saglabāšanos sēklām un tai ir būtiska negatīva ietekme uz kultūraugu dažādību, un tā kā lauksaimnieku līdzdalība cenu tendenču noteikšanā ir ierobežota; tā kā tirgus koncentrācija ir liela ne vien iepriekšējā posma tirgū, bet arī pārtikas tirgū (mazumtirdzniecībā), tādējādi radot lauksaimniecībai papildu izmaksu slogu;
- U. tā kā tiesiskā regulējuma un strukturālas izmaiņas izejvielu nozarēs nesamērīgi ietekmē maza mēroga (mazāk nozīmīgu kultūraugu) ražošanas dzīvotspēju un konkurētspēju un tā kā precīzāk būtu jānoskaidro, kāda ir šo izmaiņu ietekme;

Ceturtdiena, 2012. gada 19. janvāris

- V. tā kā lauksaimnieku izmaksu pieaugums galvenokārt ir saistīts ar paaugstinātām degvielas, mēslojuma un lopbarības cenām;
- W. tā kā, ņemot vērā lauksaimniecības ārkārtīgās cenu svārstības visā pārtikas ķēdē un ar to saistītās finanšu spekulācijas, tirgus pārredzamība pārtikas ķēdes iepriekšējos posmos ir būtiska arī, lai uzlabotu konkurenci un pretestību pret cenu svārstībām;
- X. tā kā ražošanas un citu resursu, tostarp enerģijas, augsnes un barības vielu, ūdens taupīšanas tehnoloģiju, sēkļu un lauksaimniecības ķīmijas pārvaldībā ir vajadzīgi ilgtermiņa ieguldījumi, lai, ņemot vērā arī stratēģijas „Eiropa 2020” kontekstu, risinātu jaunās problēmas ekonomikas un vides jomā; tā kā ražošanas resursu izmantošanu ietekmē paplašināšanās pakalpojumi un institucionāli uzlabojumi un jauninājumi, lauksaimnieku attieksmei un prasmēm ir būtiska nozīme attiecībā uz resursu ziņā efektīvāku, ilgtspējīgu un novatorisku lauksaimniecības sistēmu pieņemšanu;
- Y. tā kā šķidro kūtsmēsļu fermentācija ir vēlama saistībā ar augkopību un vidi un vienlaikus tā ir nepieciešama, lai veicinātu enerģijas ražošanu no biomasas — tas ir pasākums, kas turklāt sekmēs ilgtspējīgu lauksaimniecību;
- Z. tā kā lauksaimniecībā ir ievērojams potenciāls enerģijas un izmaksu taupīšanai, izmantojot uzlabotu energoefektivitāti, kuru varētu uzlabot arī turpmāk, izmantojot tādu vietējo atjaunojamās enerģijas ražošanas veidu, kurā pilnībā tiek izmantots atjaunojamo enerģijas avotu potenciāls (it īpaši vēja un saules enerģija, biomasas, biogāze, biodeģviela, atkritumu izmantošana utt.);
- AA. tā kā kultūraugu dažādošana un augseka var veicināt klimata pārmaiņu mazināšanu un nodrošina sintētisko mēslošanas līdzekļu un pesticīdu ilgtspējīgu izmantošanu;
- AB. tā kā pākšu proteīnaugi ES, kā arī uzlabotas zaļbarības ražošanas sistēmas samazinātu ES olbaltumvielu deficītu un atkarību no lopbarības importa un varētu sniegt būtiskus ekonomiskos ieguvumus lauksaimniekiem, tomēr tie nebūs „vienas mērauklas” risinājums daudzajām pastāvošajām neatbilstībām lauku saimniecību ražošanas resursu piegādes ķēdē un var samazināt arī citu, resursu ziņā efektīvāku kultūraugu ražošanu;
- AC. tā kā lauku saimniecībā glabātās sēklas noteiktos gadījumos un attiecībā uz konkrētām sugām var sniegt alternatīvu komercsēklām;
- AD. tā kā nepiemērotu uzglabāšanas un pārvadāšanas apstākļu dēļ tiek sabojāts ievērojams daudzums lauksaimniecības preču un tās jālikvidē, lai tās vairs nebūtu izmantojamas kā pārtika vai barība (ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas 2011. gada publikācija „Pasaules mēroga pārtikas zudumi un pārtikas atkritumi”),

Vispārīgi risinājumi

1. aicina Komisiju un dalībvalstis uzlabot pārredzamību attiecībā uz lauku saimniecību ražošanas resursu cenām un nodrošināt, ka konkurences noteikumi tiek piemēroti un ieviesti pārtikas tirgus ķēdes sākuma un beigu posmā;
2. prasa ES un pasaules līmenī rūpīgāk pārbaudīt un dziļāk analizēt ekonomikas pamatelementus, kas saistīti ar pārtikas cenu paaugstināšanos, — galvenokārt mijiedarbību starp svārstīgo pieprasījumu un piedāvājumu, kā arī arvien lielāku mijiedarbību starp enerģijas, ražošanas resursu un pārtikas preču cenu izmaiņām;

Ceturtdiena, 2012. gada 19. janvāris

3. aicina Komisiju dziļāk analizēt ārkārtīgi kraso tirgus svārstību iemeslus un censties rast lielāku skaidrību par saikni starp spekulācijām un lauksaimniecības tirgu, kā arī enerģētikas tirgu un pārtikas preču cenām; uzsver, ka šiem pasākumiem jābūt daļai no centieniem īstenot labāku regulējumu un palielināt informācijas pārredzamību un kvalitāti attiecībā uz pasaules un ES mēroga tirgu, tostarp gaidāmajā Finanšu instrumentu tirgus direktīvas (*MiFID*) un Tirgus ļaunprātīgas izmantošanas direktīvas (*MAD*) pārskatīšanā;
4. aicina Komisiju sekmēt efektīvākas agronomijas prakses izmantošanu un panākt uzlabotu, ilgtspējīgu lauksaimniecības resursu pārvaldību, lai veidotu stabilu un ražīgu lauksaimniecību, samazinot ražošanas resursu izmaksas un barības vielu kļūšanu par atkritumiem un palielinot lauksaimniecības sistēmu inovācijas iespējas, resursu efektivitāti un lietderīgumu un ilgtspējību; pauž pārliecību, ka to varētu panākt, izmantojot Eiropas inovāciju partnerību lauksaimniecības ražīguma un ilgtspējības jomā; uzsver, ka attiecībā uz lauksaimniekiem ir vajadzīga integrēta pieeja, kas rada līdzsvaru visās lauksaimniecības jomās (ražošana, vide, rentabilitāte, sociālā dimensija);
5. aicina Komisiju arī turpmāk atbalstīt ilgtspējīgu un produktīvu lauksaimniecību, lai atrisinātu ar vidi un pārtiku saistītās problēmas, kā arī saglabātu lauksaimniecības rentabilitāti un konkurētspēju pasaules tirgū;
6. atzinīgi vērtē *Eurostat* izveidoto Eiropas pārtikas cenu uzraudzības instrumentu un augsta līmeņa foruma organizēšanu par pārtikas piegādes ķēdes labāku darbību, kurā jāietver ražošanas resursu nozare, kas darbojas ķēdes sākumposmā un kurai jānodrošina labāka ražošanas resursu cenu attīstības pārredzamība un jāveicina lauksaimniecības ražotāju cenu uzlabošana; uzstāj, ka Eiropas Parlamentā regulāri jāiesniedz un jāapspriež ziņojumi par panākto progresu un konkrēti priekšlikumi;
7. uzskata, ka primārie ražotāji nevar pilnībā gūt labumu no paaugstinātām gatavās produkcijas cenām, jo viņus, no vienas puses, ietekmē zemās lauksaimniecības ražotāju cenas mazumtirgotāju un pārstrādātāju spēcīgo pozīciju dēļ un, no otras puses, augstās ražošanas resursu cenas aizvien lielākas ražošanas resursu uzņēmumu koncentrācijas dēļ;
8. aicina Komisiju rūpīgāk izvērtēt ES tiesību aktu ietekmi uz Eiropas lauksaimniecības ilgtspēju un konkurētspēju; uzskata, ka jo īpaši jāņem vērā izmaksas, lai nodrošinātu atbilstību tiesību aktiem, un šo izmaksu ietekmi uz ražošanas resursu pieejamību un cenu;
9. aicina valstu un Eiropas konkurences iestādes risināt jautājumus saistībā ar agrorūpniecības tirgotāju, pārtikas mazumtirgotāju un ražošanas resursu uzņēmumu dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu un piemērot ES pretmonopola likumus, it īpaši mēslošanas līdzekļu nozarē, kurā lauksaimniekiem ir ārkārtīgas grūtības iegādāties vairumā svarīgākos mēslošanas līdzekļus; tādēļ uzskata, ka Eiropas konkurences iestādēm (Konkurences ĢD u. c.) būtu jāveic pilnīga nozares izpēte, lai pārbaudītu jebkādu pret konkurenci vērstu praksi;
10. uzsver, ka attiecībā uz visiem pasākumiem šajā jomā iepriekš precīzi un objektīvi jādefinē negodīga un pret konkurenci vērstā prakse, lai piemērotu īpašus regulējuma un uzraudzības veidus;
11. steidzami aicina Komisiju sākt padziļinātu pētījumu par 27 dalībvalstu konkurences iestāžu atšķirīgo pieeju un politiku un veicināt tādu risinājumu pieņemšanu, kas paredz visu partneru iesaistīšanu pārtikas ražošanas ķēdē un kuri nepieļauj viena vai dažu ražošanas resursu un ražojumu ķēdes posmu dominējošu stāvokli, kas bieži notiek uz lauksaimnieciskā ražotāja rēķina;
12. pauž pārliecību, ka jāievieš sistēma šādu darbību efektīvai kontrolei, izmantojot gan administratīvus, gan juridiskus līdzekļus, un jāizveido mehānisms dalībvalstu novērtēšanai un uzraudzībai, ko veic Komisija, kā arī jāievieš pietiekami iedarbīgas un savlaicīgas sankcijas;

Ceturtdiena, 2012. gada 19. janvāris

13. turklāt uzsver nepieciešamību izveidot ES mēroga sistēmu, lai apmainītos ar informāciju par labu praksi saistībā ar uzturvielu, enerģijas un dabas resursu un citu ražošanas resursu pārvaldību, lai panāku lielāku ražošanas resursu efektivitāti un produktivitāti;
14. prasa izstrādāt jaunu KLP, iekļaujot tajā īpašus atbalsta pasākumus labākai un efektīvākai resursu pārvaldībai un ilgtspējīgai praksei, kas samazina ražošanas resursu izmantošanu un izmaksas un uzlabo lauksaimnieku spēju pielāgoties cenu svārstībām, tostarp pasākumus īsu ražošanas resursu un pārtikas ķēžu atbalstam;
15. atzinīgi vērtē Komisijas pastiprināto pievēršanos Eiropas bioekonomikai; prasa paredzēt nākamajā izpētes pamatprogrammā būtisku daļu līdzekļu paredzēt pētniecībai un izstrādei attiecībā uz lauku saimniecību ražošanas resursu efektīvu izmantojumu un pārvaldību un agronomiskās efektivitātes uzlabošanu; uzsver, ka pētniecības rezultāti jāpārvērš praktiskā lauksaimniecības produktu uzlabošanā, izmantojot lauksaimnieku apmācību un spēju pilnveidošanu; šajā sakarībā uzsver, ka ir vajadzīga ciešāka sadarbība starp valsts un privāto sektoru un lauksaimnieku organizācijām, tādējādi nodrošinot praktiski izmantojamas iespējas, kas ļautu uzlabot un modernizēt nozari;
16. aicina Komisiju un dalībvalstis pievērst lielāku vērību tam, kāda varētu būt ražotāju organizāciju un kooperatīvu nozīme lauku saimniecību ražošanas resursu kolektīvo pirkumu organizēšanā, lai pastiprinātu lauksaimnieku nostāju sarunās attiecībā uz nozari, kas piegādes ķēdē atrodas pirms lauksaimnieciskās ražošanas;
17. aicina Komisiju sniegt pilnīgāku informāciju lauksaimniekiem un patērētājiem par nepieciešamību nodrošināt efektīvāku enerģijas, ūdens un dabas resursu pārvaldību visā pārtikas ķēdē, lai būtiski samazinātu resursu un pārtikas nelietderīgu izmantošanu;
18. atzīst, ka ilgtspējīga izaugsme ir viena no stratēģijas „Eiropa 2020” galvenajām prioritātēm un ka Savienības atkarība no fosilajām degvielām ir iemesls tirgus satricinājumiem; atkārtoti uzsver, ka jārod pietiekami stabila alternatīva atkarībai no izsmeļamiem resursiem, ievērojot līdzsvaru starp pārtikas ražošanas saglabāšanu un enerģijas ražošanas veicināšanu;

Enerģētika

19. aicina Komisiju un dalībvalstis sekmēt ieguldījumus enerģijas taupīšanā un atjaunojamās enerģijas (vēja, saules, biomasas, biogāzes, ģeotermiskās u. c. enerģijas) ražošanā lauku saimniecībās vai vietējos partnerības projektos (saistībā ar vēja, saules, biogāzes, ģeotermisko u. c. enerģiju), ko veicinājušas vietējās ieinteresētās personas, īpaši pievēršoties atkritumu un blakusproduktu izmantošanai;
20. uzsver kūtsmēslu pārstrādes nozīmi, kas ne vien nodrošina atjaunojamu enerģiju, bet arī mazina ietekmi uz vidi un aizstāj mākslīgos minerālmēslus minerālu koncentrātu formā; lai kūtsmēslus uzskatītu par enerģijas avotu, aicina Komisiju Nitrātu direktīvā atzīt pārstrādātos kūtsmēslus par mākslīgo minerālmēslu aizstājēju;
21. mudina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, lai valsts atbalsta pasākumi biomasai un agrodegvielām — tostarp biogāzei — neveicinātu neilgtspējīgu konkurenci par resursiem starp pārtikas un enerģijas ražošanu, kas jāorganizē tā, lai tā būtu ilgtspējīga;
22. aicina Komisiju un dalībvalstis palīdzēt radīt jaunus ienākumus lauksaimniekiem, sekmējot no atjaunojamiem lauku saimniecības avotiem ražotas enerģijas un siltuma integrēšanu privātās un valsts energosistēmās;
23. uzskata, ka ir nepieciešams nodrošināt, lai efektīvi pasākumi lauku saimniecības un vietējās enerģijas taupīšanas un pārvaldības vajadzībām ir pieejami visā ES, izmantojot lauku attīstības programmas un KLP turpmākos izvēles pasākumus ekoloģiskuma palielināšanas jomā;

Ceturtdiena, 2012. gada 19. janvāris

24. aicina Komisiju analizēt enerģijas izmaksas dažādās esošajās lauku saimniecību sistēmās un ar to saistītos ražošanas resursu piegādātājus, pārstrādes rūpniecības un izplatīšanas sistēmās attiecībā uz produktivitāti un produkciju, ņemot vērā energoefektivitāti un ilgtspējīgu enerģijas avotu izmantošanu, lai reaģētu uz jaunajām problēmām;

Augsnes ielabotāji un augu aizsardzības līdzekļi

25. prasa KLP reformas gaitā pēc 2013. gada īstenot efektīvus pasākumus un stimulus, piemēram, kultūraugu dažādošanu, tostarp veidojot vietējiem apstākļiem pielāgotus dārzeņu stādījumus un augseku, jo tiem pozitīvi ietekmē klimata pārmaiņu mazināšanu, augsnes un ūdens kvalitāti, kā arī lauksaimnieku iespējas samazināt ražošanas resursu izmaksas;

26. turklāt aicina Komisiju un Padomi iekļaut ieguldījumus precīzā lauksaimniecībā ES mēroga „ekoloģiskuma palielināšanas” pasākumu izvēles sarakstā, kas būtu jāatbildina KLP ietvaros, ņemot vērā, ka šie novatoriskie pasākumi (augšnes pārraudzība, izmantojot GPS) pozitīvi ietekmē klimata pārmaiņu mazināšanu, augsnes un ūdens kvalitāti un lauksaimnieku finanses (ievērojami samazinot mēslošanas līdzekļu, ūdens, augsnes ielabotāju, augu aizsardzības līdzekļu un pesticīdu izmantošanu, tādējādi samazinot lauksaimnieku ražošanas resursu izmaksas);

27. uzsver, ka ES lauksaimnieciskā ražošana ir atkarīga no mēslošanas līdzekļu ražošanas vajadzībām importētiem fosfātiem, no kuriem lielāko daļu iegūst piecās valstīs visā pasaulē; aicina Komisiju risināt šo jautājumu;

28. aicina Komisiju un dalībvalstis veicināt — ar nosacījumu, ka veicama rūpīga izpēte par to iespējamo izmantošanu, potenciāli kaitīgo vielu piemērota apstrāde un stingra kontrole, — atkritumu plūsmu uzturvielu (it īpaši fosfātu un slāpekļa) pārstrādi un īpaši atkritumu pārstrādi kā daļu no daudzpakāpju procesa pēc to izmantošanas siltumenerģijas ražošanā; uzsver, ka šķidrie kūtsmēsli, kas atbilst likumā noteiktajām prasībām attiecībā uz mēslošanas līdzekļiem un kurus paredzēts apstrādāt šim nolūkam, nav uzskatāmi par atkritumiem, pat tad, ja tie iepriekš fermentēti lauksaimniecības biogāzes iekārtās;

29. aicina Komisiju rūpīgāk novērtēt augu aizsardzības līdzekļu samazināšanas ietekmi uz Eiropas lauksaimniecības konkurētspēju un ilgtspēju, īpašu uzmanību pievēršot vēl pieejamo produktu piemērotībai un ietekmei uz cenām ar tirgū esošiem mazāk konkurējošiem produktiem;

30. aicina Komisiju apsvērt iespējas mazāk nozīmīgu un mazāk izmantotu kultūraugu turpmākas dzīvotspējas nodrošināšanai, vienlaikus nodrošinot pilnīgu atbilstību un saskaņotību ar kopējo lauksaimniecības politiku iesaistot visas ar pārtikas piegādes ķēdi saistītās ieinteresētās personas;

Lopbarība

31. Atkārtoti aicina Komisiju nekavējoties iesniegt Parlamentam un Padomei ziņojumu par iespējām palielināt iekšzemes proteīnaugu ražošanu; uzsver — lai gan vietējās proteīnaugu ražošanas palielināšana sniegs dažas priekšrocības, tai visticamāk nebūs ievērojamas ietekmes uz lopbarības importu no valstīm, kas nav ES dalībvalstis; tādēļ uzskata, ka īstermiņa jārrod citi risinājumi jautājumam, kas saistīts ar olbaltumvielu deficītu Eiropas Savienībā, un īpaši norāda uz sojas importa lielo nozīmi; aicina Komisiju pārliecināties, ka minētie pasākumi neapdraud ES vispārējo mērķi attiecībā uz pārtikas piegādes drošību produktivitātes un produkcijas apjoma ziņā;

32. atkārtoti uzsver nepieciešamību ieviest jaunajā KLP piemērotus pasākumus un instrumentus, lai atbalstītu tos lauksaimniekus, kas audzē proteīnaugus, tādējādi iespējami samazinot ES augu proteīna deficītu un cenu svārstības, vienlaikus arī uzlabojot lauksaimniecības praksi un augsnes auglību;

Ceturtdiena, 2012. gada 19. janvāris

Sēklas

33. saistībā ar gaidāmo Regulas (EK) Nr. 2100/94 par Kopienas augu šķirņu aizsardzību pārskatīšanu aicina Komisiju un dalībvalstis saglabāt iespēju lauksaimniekiem izmantot lauku saimniecībās ražotās un apstrādātās sēklas, kā noteikts šīs regulas 14. panta 1. un 2. punktā, ņemot vērā šādas prakses ekonomiskos, kultūras un vides ieguvumus un ieguldījumu agrobioloģiskajā daudzveidībā; šajā sakarībā prasa taisnīgi un līdzsvaroti pārskatīt gan augu selekcionēšanas tiesības, gan pašreizējos lauku saimniecībās glabāto sēklu izmantošanas ierobežojumus, lai uzlabotu un vienkāršotu tiesisko regulējumu un nodrošinātu pienācīgu līdzsvaru starp nepieciešamību pēc jauninājumiem, kultūraugu dažādības saglabāšanu un sekmēšanu un mazo un vidējo lauku saimniecību apsaimniekotāju iztikas uzlabošanu;

34. norāda, ka svarīgi ir tādi pētījumu projekti, kuru dalībnieki pēta, kā selekcionēt augu šķirnes, kas savas īpašības spētu saglabāt ilgtermiņā, un mudina dalībvalstis un Komisiju atbalstīt šādus projektus, turklāt arī veicināt pasākumus, kas ļautu sekmēt tādu vietējo lopbarības kultūraugu audzēšanu kā lini, tritikāle un dedestīņu vīķis (*Vicia Lathyroides*) u. c.;

35. aicina Komisiju apsvērt Eiropas sēklu bankas izveidi, lai uzkrātu un saglabātu augu ģenētisko daudzveidību; novērstu bioloģiskās daudzveidības mazināšanos un saistītu kultūraugu dažādību ar dalībvalstu kultūras mantojumu;

36. ņemot vērā gaidāmo Rio+20 pasaules konferenci, aicina ieviest jaunu ES iniciatīvu attiecībā uz agrobioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, ilgtspējīgu izmantošanu un kvalitatīvu realizāciju, lai palielinātu lauksaimniecības pievienoto vērtību;

Zemes cenas un zemes noma

37. aicina Komisiju veikt pētījumu par to, kā zemes noma un paaugstinātas izmaksas par zemes iegādi un nomu ietekmē ES dalībvalstu lauksaimniecības nozares;

38. uzsver, ka tiesības uz vienotiem platībmaksājumiem, ja to pamatā ir vēsturiskas vērtības vai tās ir tirgojamas bez zemes, ieguldītāji un spekulanti var iegādāties par mākslīgi paaugstinātām cenām, lai vairotu ienākumus nevis sekmētu aktīvu lauksaimniecību; norāda, ka radītie traucējumi var veidot ievērojamas ražošanas resursu izmaksas un šķēršļus jauno lauksaimnieku darbības sākšanai; aicina Komisiju, Parlamentu, dalībvalstis un reģionus nodrošināt, lai KLP reformā šo problēmu risināšanai tiktu pievērta pienācīga uzmanība un tiesības uz maksājumiem būtu pieejamas visiem lauksaimniekiem aktīvas ražošanas nolūkā;

39. aicina Komisiju sagatavot ziņojumu par zemes izmantošanas ietekmi uz infrastruktūras attīstību, mājokļiem un buferzonām attiecībā uz lauku saimniecību izmaksām;

Ūdens resursi

40. aicina Komisiju saistībā ar KLP reformu un Ūdens pamatdirektīvu darīt visu nepieciešamo, lai lauksaimniecības vajadzībām tiktu veidotas labākas apūdeņošanas, ūdens novadīšanas un ūdens uzglabāšanas sistēmas, kas ūdeni izmanto efektīvāk, un tas nozīmē, ka jāpievēršas gan augsnes ūdens glabāšanas spēju uzlabošanai, gan ūdens iegūšanai sausajās teritorijās, gan ūdens novadīšanai mitrajās teritorijās, — tā būtu viena no iespējām samazināt saldūdens izmantošanu un arī piesardzības pasākums pret nokrišņu režīma izmaiņām, ko rada klimata pārmaiņas;

41. aicina Komisiju rast risinājumus problēmām, kas saistītas ar ūdens novadīšanu, ņemot vērā tādus faktorus kā stipras lietusgāzes, zemas ieplakas un stāvošs ūdens;

Ceturtdiena, 2012. gada 19. janvāris

42. šajā saistībā vērš Komisijas uzmanību uz precīzas lauksaimniecības labvēlīgo ietekmi uz ūdens izmantošanu (augšnes apstākļu uzraudzība, izmantojot GPS, un laikapstākļu paredzēšana) un pieprasa, lai ieguldījumus šajos un citos novatoriskos risinājumos attiecībā uz tādu ražošanas resursu izmantošanu kā ūdens, mēslošanas līdzekļi un augu aizsardzības līdzekļi, varētu iekļaut turpmākās KLP izvēles pasākumos ekoloģiskuma palielināšanas jomā;

43. aicina Komisiju un dalībvalstis uzlabot pārvaldību un pārdali saistībā ar tiesībām uz pieeju ūdenim un uzlabot daudzfunkcionālas agroekoloģiskās sistēmas un agromežsaimniecības sistēmas;

44. prasa sniegt lielāku atbalstu lauksaimnieku apmācībai par efektīvu ūdens apsaimniekošanu un novadīšanu un apūdeņošanas sistēmu, tostarp par praktiskajiem ūdens uzglabāšanas instrumentiem un pasākumiem, lai novērstu uzturvielu zudumus vai augšnes sasāļošanas un pārpurvošanas, kā arī uzlabotām ūdens cenas un ūdens pārvaldes shēmām vietējā un reģionālā līmenī, lai palīdzētu novērst nesaimniecisku ūdens izmantošanu un ilgtermiņā samazinātu ražošanas resursu izmaksas; būtu jāveicina arī ūdens cauruļu pārbaužu, lai nodrošinātu, ka ūdens noplūde būtiski neietekmē ražošanas izmaksas un ražojumu kvalitāti;

*

* *

45. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei un Komisijai.

Traucējumi pārtikas piegādes ķēdē

P7_TA(2012)0012

Eiropas Parlamenta 2012. gada 19. janvāra rezolūcija par nepilnībām pārtikas apgādes ķēdē

(2013/C 227 E/03)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Parlamenta 2010. gada 8. jūlija rezolūciju par kopējās lauksaimniecības politikas nākotni pēc 2013. gada ⁽¹⁾, 2011. gada 18. janvāra rezolūciju par lauksaimniecības atzīšanu par stratēģiski svarīgu nozari pārtikas nodrošinātībā ⁽²⁾ un 2011. gada 23. jūnija rezolūciju par KLP 2020. gada perspektīvā — kā risināt nākotnē paredzamās ar pārtiku, dabas resursiem un teritoriālajiem aspektiem saistītās problēmas ⁽³⁾ un 2011. gada 5. jūlija rezolūciju par efektīvāku un taisnīgāku mazumtirdzniecības tirgu ⁽⁴⁾;
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu „Labāka pārtikas apgādes ķēdes darbība Eiropā” (COM(2009)0591) un šim paziņojumam pievienotos dažādos darba dokumentus, kā arī Parlamenta 2010. gada 7. septembra rezolūciju par taisnīgiem ienākumiem lauksaimniekiem — labāku pārtikas apgādes ķēdes darbību Eiropā ⁽⁵⁾, un 2012. gada 19. janvāra rezolūciju par lauksaimniecības izejvielu piegādes ķēdi ⁽⁶⁾,
- ņemot vērā Direktīvu 2011/7/EK par maksājumu kavējumu novēršanu komercdarījumos ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ OV C 351 E, 2.12.2011., 103. lpp.

⁽²⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2011)0006.

⁽³⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2011)0297.

⁽⁴⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2011)0307.

⁽⁵⁾ OV C 308 E, 20.10.2011., 22. lpp.

⁽⁶⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0011.

⁽⁷⁾ OV L 48, 23.2.2011., 1. lpp.